

Lieta C-714/20

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2020. gada 24. decembris

Iesniedzējtiesa:

Commissione tributaria provinciale di Venezia (Itālija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 17. novembris

Prasītāja:

U.I. Srl

Atbildētājs:

Agenzia delle Dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Venezia

---

Pamatlietas priekšmets

U.I. Srl iesniegtie pieteikumi par diviem atbildētāja izdotajiem paziņojumiem par nodokļa uzlikšanu, ar kuriem tika veiktas korekcijas dažās importa deklarācijās, kuras prasītāja iesniedza savā vārdā un divu importētājsabiedrību uzdevumā, un ar kuriem tika aprēķināts importa PVN, kuru, kā tiek apgalvots, prasītājai ir jāmaksā solidāri.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Padomes Direktīvas 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu 201. panta un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 77. panta 3. punkta interpretācija.

Prejudiciālie jautājumi

1) Eiropas Savienības Tiesai tiek lūgts atbildēt, vai 2006. gada 28. novembra Direktīvas 2006/112/EK 201. pants, kurā ir paredzēts, ka “importējot preces, PVN maksā persona vai personas, kuras importa dalībvalsts norādījusi vai atzinusi par atbildīgām”, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas liek pēdējai minētajai pieņemt valsts tiesību normu importa PVN jomā (valsts tiesību nodeva: Tiesas 2013. gada 14. jūlija spriedums lietā C-272/13), kurā būtu tieši paredzēti subjekti, kuriem ir jāmaksā attiecīgais maksājums?

2) Eiropas Savienības Tiesai tiek lūgts atbildēt, vai 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013 (Savienības Muitas kodekss) 77. panta 3. punkts, kas regulē ievaduitas parādus un saskaņā ar kuru “netiešas pārstāvības gadījumā parādnieks ir arī persona, kuras uzdevumā ir aizpildīta muitas deklarācija”, ir jāinterpretē tādējādi, ka netiešais pārstāvis ir atbildīgs ne tikai par muitas nodevām, bet arī par importa PVN tikai tā apstākļa dēļ, ka tas ir “muitas deklarētājs” savā vārdā?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu, it īpaši 201. pants.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, it īpaši 77. panta 3. punkts, to skatot kopā ar 5. panta 18. punktu.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Decreto del Presidente della Repubblica del 26 ottobre 1972, n. 633 [Republikas prezidenta 1972. gada 26. oktobra dekrēts Nr. 633] “Par pievienotās vērtības nodokļa ieviešanu un regulējumu”, konkrēti:

1. pants “Ar nodokli apliekami darījumi”:

“Pievienotās vērtības nodokli piemēro preču piegādei un pakalpojumu sniegšanai, kas veiktas, valsts teritorijā īstenojot uzņēmējdarbību vai arodu un profesiju, kā arī preču importam, ko veikusi jebkura persona”.

17. pants “Nodokļa maksātājs”:

“1. Nodokli maksā personas, kuras veic ar nodokli apliekamas preču piegādes un sniedz ar nodokli apliekamus pakalpojumus un kurām šis nodoklis par visām darbībām atbilstoši II sadaļā paredzētajiem noteikumiem, atskaitot 19. pantā paredzēto atskaitījumu, ir jāiemaksā Valsts kasē. [..]”.

67. pants “Imports”:

“1. Par importu ir uzskatāmas turpmāk minētās darbības, kuru priekšmets ir valsts teritorijā ievestās preces, kuru izcelsme ir valstīs vai teritorijās, kuras nav iekļautas Kopienas teritorijā, un kuras vēl nav laistas brīvā apgrozībā citā šīs Kopienas dalībvalstī, vai kuru izcelsme ir teritorijās, kuras saskaņā ar 7. pantu ir uzskatāmas par izslēgtām no Kopienas: a) laišana brīvā apgrozībā; b) Padomes 1985. gada 16. jūlija Regulas (EEK) Nr. 1999/85 2. panta b) punktā paredzētā ievēšana pārstrādei; c) tādu preču pagaidu ievēšana, kuras ir paredzēts reeksportēt tādas, kādas tās ir, un kuras saskaņā ar Eiropas Ekonomikas kopienas noteikumiem neizmanto pilnīgu atbrīvojumu no ievadmitas nodokļiem; d) [..].

2. Nodokli uzliek arī par reimportēšanas darbībām pēc pagaidu izvešanas ārpus Eiropas Ekonomikas kopienas un par tādu preču atpakaļievēšanas darbībām, kuras iepriekš ir eksportētas ārpus šīs Kopienas.

2. *bis*. 1. punkta a) apakšpunktā paredzētajām importēšanas darbībām nodokļa maksājumu aptur, ja preces ir paredzēts nosūtīt uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti, arī pēc Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2454/93, ar turpmākiem grozījumiem, 72. pielikumā paredzēto manipulāciju veikšanas, ja to ir iepriekš atļāvusi muitas iestāde.

2. *ter* [..]”.

70. pants “Nodokļa uzlikšana”, it īpaši 1. punkts:

“1. Nodokli par importēšanas darbībām uzliek, aprēķina un iekasē par katru darījumu. Strīdiem un sodiem piemēro muitas likumu tiesību normas robežu nodevu jomā”.

Decreto legislativo dell'8 novembre 1990, n. 374 [1990. gada 8. novembra Leģislatīvais dekrēts Nr. 374] “Par muitas iestāžu reorganizāciju un aprēķina un pārbaūžu procedūru pārskatīšanu, ar kuru tiek īstenota 1979. gada 24. jūlija Direktīva 79/695/EEK un 1981. gada 17. decembra Direktīva 82/57/EEK par preču laišanu brīvā apgrozībā, kā arī 1981. gada 24. februāra Direktīva 81/177/EEK un 1982. gada 23. aprīļa Direktīva 82/347/EEK par Kopienas preču eksporta procedūrām”, it īpaši 3. pants “Nodevu un izmaksu aprēķināšana un iekasēšana”:

“1. Muitas nodevas uzliek, aprēķina un iekasē saskaņā ar Vienotā tiesiskā regulējuma muitas jomā, kas ir apstiprināts ar 1973. gada 23. janvāra Republikas prezidenta Dekrētu Nr. 43, un citu tiesību aktu muitas jomā tiesību normām, izņemot, ja īpašos tiesību aktos, kuri regulē šo jomu, nav noteikts citādi.

2. Kopienas regulās paredzētās nodevas, maksājumus un citus ievadmitas un izvedmitas maksājumus uzliek, aprēķina un iekasē saskaņā ar pašu regulu tiesību normām, kā arī, ja tajās ir atsauce uz atsevišķu dalībvalstu tiesisko regulējumu vai nav regulējuma, saskaņā ar Vienotā tiesiskā regulējuma muitas jomā, kas ir apstiprināts ar 1973. gada 23. janvāra Republikas prezidenta Dekrētu Nr. 43, un citu tiesību aktu muitas jomā tiesību normām”.

Decreto del Presidente della Repubblica del 23 gennaio 1973, n. 43 (“*Approvazione del testo unico delle disposizioni legislative in materia doganale*”) [Republikas prezidenta 1973. gada 23. janvāra Dekrēts Nr. 43 “Par Vienotā tiesiskā regulējuma muitas jomā apstiprināšanu”], it īpaši:

34. pants “Muitas nodevas un robežas nodevas”:

““Muitas nodevas” ir visas nodevas, kuras saskaņā ar likumu muitai ir pienākums iekasēt saistībā ar muitas darbībām. Muitas nodevas ietver “robežu nodevas”: ievadmuitas un izvedmuitas nodevas, maksājumus un citas nodevas par ievēšanu vai izvešanu, kas ir paredzētas Kopienas regulās un saistītajos piemērošanas noteikumos, kā arī attiecībā uz importētām precēm – monopola nodevas, robežas piemaksas un visi pārējie valstij maksājami nodokļi vai piemaksas par patēriņu”.

38. pants “Nodokļa maksātāji. Aizturēšanas tiesības”:

“Pienākums maksāt muitas nodokli ir preču īpašniekam saskaņā ar 56. pantu un, solidāri, visiem subjektiem, kuru uzdevumā preces ir tikušas importētas vai eksportētas. Nodokļa samaksas nodrošināšanai papildus likumā paredzētām privilēģijām valstij ir tiesības aizturēt preces, par kurām ir jāmaksā nodoklis. Aizturēšanas tiesības var izmantot arī, lai apmierinātu jebkuru citu valsts kredītu, kas ir saistīts ar precēm, kuras ir muitas darbību priekšmets”.

Īss pamatlītas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Sabiedrība *U.I. Srl.*, prasītāja pamatlītā, ir veikusi dažas muitas darbības saskaņā ar atbilstošiem pārstāvības pilnvarojumiem, kurus izsniedza divas importētājsabiedrības, attiecīgi *A.S.p.A.*, kas ir maksātnespējas procesā, un *U.C. Srl.* Tā iesniedza atbilstošās deklarācijas savā vārdā un divu minēto sabiedrību uzdevumā.
- 2 *Agenzia delle Dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Venezia* [Muitas un monopulu dienests – Venēcijas apgabala muitas birojs], atbildētājs pamatlītā, pārbaudes procedūru laikā konstatēja, ka “katrai importa deklarācijai pievienotās nodomu deklarācijas” ir jāuzskata par “neuzticamām”, jo tās ir balstītas uz pieņēmumu, kas ir atzīts par neeksistējošu, ka attiecīgās eksportētājsabiedrības ir pastāvīgi eksportētāji.
- 3 Tāpēc pārbaudītās importa darbības nebija atbrīvotas no PVN, jo importētājsabiedrības *A. SpA* un *U.C. Srl* neesot “veikušas darbības, kuras ir derīgas PVN limita izveidošanai”.
- 4 *Agenzia delle Dogane* skatījumā saskaņā ar Regulas Nr. 952/2013 77. panta 3. punktu, to skatot kopā ar 5. panta 18. punktu, kā arī Regulas Nr. 2454/1993 199. pantu un Regulas Nr. 2913/1992, ar ko izveido Kopienas muitas kodeksu, 201. pantu, minētās importētājsabiedrības un netiešais muitas pārstāvis, kas ir prasītāja šajā lietā, esot solidāri atbildīgi par nodokļa samaksu.

- 5 Tādējādi *Agenzia delle Dogane* sagatavoja divus konstatācijas protokolus, par kuriem prasītāja uzreiz iesniedza apsvērumus. Noraidot minētajos apsvērumos izvirzītos argumentus, *Agenzia delle Dogane* izsniedza divus paziņojumus par nodokļa uzlikšanu, kas prasītājai tika paziņoti 2017. gada 15. maijā un 2018. gada 6. februārī un ar kuriem tika veiktas korekcijas vairākās prasītājas iesniegtajās importa deklarācijās un aprēķināts maksājamais PVN, attiecīgi 173 561,22 EUR un 786 046,24 EUR apmērā, pieskaitot procentus.
- 6 Ar diviem atsevišķiem prasības pieteikumiem prasītāja apstrīdēja minētos paziņojumus iesniedzējtiesā, *Commissione tributaria provinciale di Venezia* [Venēcijas provinces Nodokļu tiesā], lūdzot tos atcelt un, pakārtoti, iesniegt Eiropas Savienības Tiesā tās formulētos prejudiciālos jautājumus.
- 7 Iesniedzējtiesa nolēma apturēt tiesvedības un iesniegt šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Prasītājas pamatlietā galvenie argumenti

- 8 *U.I. Srl* apgalvo, ka to nevar uzskatīt par atbildīgo par importa PVN samaksu, kas ir pieprasīta ar apstrīdētajiem paziņojumiem par nodokļa uzlikšanu, jo Regulas Nr. 952/2013 77. panta 3. punkts, kas attiecas uz muitas nodevām, nevar tikt paplašināts, piemērojot to arī PVN, un nevienā Itālijas tiesiskā regulējuma normā nav paredzēta netiešā muitas pārstāvja solidāra atbildība par importa PVN samaksu.
- 9 Minētā prezumētā atbildība esot arī pretrunā Direktīvas 2006/112/EK 201. pantā ietvertajam Savienības tiesību priekšrakstam, saskaņā ar kuru par importētām precēm PVN maksā persona vai personas, kuras importa dalībvalsts “norādījusi” vai “atzinusi” par atbildīgām.
- 10 Savukārt *Agenzia delle Dogane* uzskata, ka notikums, kas rada pienākumu maksāt PVN, tāpat kā notikums, kas rada pienākumu maksāt muitas nodevas, ir “imports”, kas ir definēts muitas tiesiskajā regulējumā. Uz pēdējo minēto esot jāatsaucas arī, lai noteiktu pienākuma maksāt importa PVN rašanos un līdz ar to arī subjektus, kuriem ir pienākums to maksāt: šajā gadījumā saskaņā ar *Corte di cassazione* [Kasācijas tiesas] judikatūru atbildīgie subjekti ir importētājs un tā netiešais muitas pārstāvis, kuri atbild solidāri.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 11 Vispirms iesniedzējtiesa atsaucas uz *Corte di cassazione* judikatūru, saskaņā ar kuru, arī ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, pienākums maksāt importa PVN tāpat kā muitas nodevas rodas brīdī, kad preces tiek uzrādītas muitai ievēšanai Savienības teritorijā, jo importa PVN ir nodoklis, kas ir jāuzliek un jāiekasē brīdī, kad tiek konstatēts nodokļa iekasējamības gadījums, proti, importēšana.

- 12 Tātad, ja nodomu deklarācija, kurā ir apgalvots, deklarējot nepatiesas ziņas, ka importētājs pastāvīgi veic darbības Kopienas iekšienē, ir spēkā neesoša, kā tas ir šajā lietā, pienākums maksāt PVN solidārā veidā ir gan importētājam, gan tā netiešajam pārstāvim, jo pēdējais minētais muitas iestādē iesniedz nodomu deklarāciju, kuru padara par savu saskaņā ar tam piešķirto pilnvarojumu.
- 13 Noslēgumā, kaut gan importa PVN ir uzskaitīts nevis pie “robežas” nodevām šaurā izpratnē vai muitas nodevām, bet pie “valsts tiesību” nodevām un tātad ir no “robežas” nodevām nošķirts, tam un pēdējām minētajām ir kopīgs iekasējamības gadījums (Tiesas spriedumi, 1982. gada 5. maijs, *Schul*, C-15/81, 21. punkts un 2013. gada 11. jūlijs, *Harry Winston SA*, C-273/12, 41. punkts), kā ir paredzēts Republikas prezidenta Dekrēta Nr. 43/1973 34. pantā.
- 14 Nesenajā *Corte di cassazione* judikatūrā ir izstrādāts princips, saskaņā ar kuru par tādu preču laišanu brīvā apgrozībā, kuru izcelsme nav Savienībā un kuras ir paredzēts ievest muitas noliktavā, muitas deklarācijas autors nav atbildīgs par nodokļa saistībā ar preču izņemšanu nemaksāšanu, savukārt tas ir atbildīgs, ja importētās preces ir nodotas patēriņam uzreiz pēc muitas tranzīta.
- 15 Iepriekš izklāstītā *Corte di cassazione* nostāja nav atbalstīta nodokļu lietu tiesās, kuras ir atzinušas, ka, tā kā nav tiesas valsts tiesību normas, kurā atbilstoši Direktīvas 2006/112/EK 201. pantam būtu “norādītas” personas, kurām ir jāmaksā importa PVN, tiesību normas par muitas parādiem, kuras regulē importētāja un tā netiešā muitas pārstāvja solidāro atbildību, saskaņā ar Savienības tiesisko regulējumu nevar tikt interpretētas paplašināti.
- 16 Pēc iesniedzējtiesas domām, vēršanās Eiropas Savienības Tiesā ir nepieciešama trīs iemeslu dēļ. Pirmkārt, lietas izlemšanai ir jāinterpretē prejudiciālajos jautājumos norādītās tiesību normas arī tāpēc, ka no šīs interpretācijas ir atkarīgs vērtējums par valsts tiesiskā regulējuma atbilstību Eiropas Savienības tiesiskajam regulējumam. Otrkārt, minētā interpretācija ir vispārējās interesēs, lai vienveidīgi piemērotu Savienības tiesības. Visbeidzot valsts tiesu, kuras izskata lietas pēc būtības, judikatūra, no vienas puses, un kasācijas tiesu (*Corte di cassazione*) judikatūra, no otras puses, attiecībā uz aplūkotajām Savienības tiesību normām sniedz pretrunīgu interpretāciju.
- 17 Direktīvas 2006/112/EK 201. panta piemērošanas jomas un nozīmes, it īpaši jēdzienu “norādījusi” vai “atzinusi”, kuri attiecas uz “personām”, kuras ir atbildīgas par PVN samaksu importa dalībvalstij, piemērošanas jomas un nozīmes Eiropas Savienības Tiesas izdarītā interpretācija ir uzskatāma par izšķirošu strīda izšķiršanai.
- 18 Faktiski, ja minētie jēdzieni ir jāsaprot šauri, valsts likumdevējam būtu tieši jāparedz subjekti, kuriem ir pienākums maksāt importa PVN. Šādā gadījumā iesniedzējtiesai būtu jākonstatē, ka valsts tiesību normās vienīgi importētājs ir norādīts kā atbildīgais par importa PVN samaksu.

- 19 Savukārt, ja aplūkojamie jēdzieni ir jāsaprot plašā nozīmē, iesniedzējtiesai būs paplašināti jāpiemēro valsts tiesību normas, kuras ir paredzētas citiem nodokļiem, kuri nav importa PVN, tādiem kā muitas nodevas, un līdz ar to būs jāatzīst atbildība ne tikai importētājam, bet arī solidāri ar to citiem subjektiem, arī tad, ja tie nav tieši “norādīti” vai “atzīti” par atbildīgiem par PVN samaksu (it īpaši runa ir par netiešo muitas pārstāvi).
- 20 Strīda izšķiršanai tikpat izšķiroša ir Regulas Nr. 952/2013 (Savienības muitas kodekss) 77. panta 3. punkta piemērošanas jomas interpretācija.
- 21 Faktiski, ja minētās tiesību normas piemērošana ir ierobežota ar muitas nodevām, tiktu izslēgta jebkādas atbildības par importa PVN atzīšana netiešajam muitas pārstāvim gan gadījumā, ja importētās preces tiek ievestas muitas noliktavās un nav paredzētas tūlītējai pārdošanai, gan gadījumā, ja tās ir nodotas patēriņam uzreiz pēc muitas tranzīta.

DARBA VERSIJS